

TRIVSEL, LÆRING OG ANSVAR

VIDEN OM -
OG EN PLAN
FOR, HVORDAN
VI GRIBER IND I
KONFLIKTER OG
MOBBE-
SITUATIONER

ANTIMOBBESTRATEGI ERRITSØ FÆLLESKOLE

Fredericia
Kommune

INDHOLDSFORTEGNELSE

Mål – Trivsel, læring og ansvar	s. 2
Hvad forstår vi ved trivsel, drilleri, konflikter, groft drilleri, mobning og digital mobning?	s. 3
Forebyggende indsats – en antimobbestrategi	s. 6
Forebyggende indsats – elevens rolle	s. 7
Forebyggende indsats – lærerens og pædagogens rolle	s. 7
Forebyggende indsats- forældrenes rolle	s. 9
Indgribende indsats – en fælles opgave	s. 10
Hvordan opdager man mobning?	s. 12
Hvis dit barn bliver mobbet	s. 13
Hvis dit barn mobber	s. 14
Læs mere	s. 15

MÅL

Trivsel og læring er hinandens forudsætninger. På Erritsø Fællesskole arbejder vi i fællesskab målrettet for, at alle trives i skolen.

I Erritsø Distriktet, som dækker 0 – 18 års-området, har vi formuleret en tydelig, positiv trivselsramme i vores fælles lærings syn:

Vi opbygger trygge og tolerante børne-/ungefællesskaber, hvor man ser og anerkender hinanden, og hvor det at være forskellige, betragtes som en styrke for barnets dannelse og læring i fællesskabet.

Vi tager fælles ansvar for, at alle oplever skolen som et rart sted at være og hjælper hinanden til at blive en del af fællesskabet, så ingen oplever, at de står uden for. Vi anerkender og respekterer hinanden, og tager affære, hvis vi oplever eller erfarer, at nogen bliver mobbet.

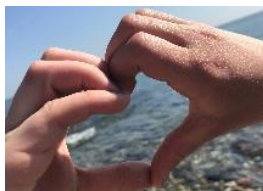
Det betyder, at vi ikke vil acceptere mobning. Vi er dog bevidste om og forberedte på, at det kan forekomme, og vi skal gribe hurtigt ind ved mistriksel. Derfor har vi formuleret denne anti-mobbestrategi.

I praksis betyder det, at:

- Vi alle tager ansvar for og passer på hinanden og skolen
- Vi arbejder med positive fællesskaber og forebyggelse, for at mindske antallet af akutte situationer
- Der sættes hurtigt ind, hvis det enkelte barn ikke trives
- Vi har viden om og en plan for, hvordan vi griber ind i konflikter og mobbesituationer

Skolen gennemfører hvert år den nationale Trivselsmåling og forholder sig til resultaterne af undersøgelsen. Derudover har alle klasser efter behov mulighed for at lave og gennemføre egen undersøgelse i klassetrivsel.dk.

Fredericia Kommune deltager desuden i Program for Læringsledelse, hvor skolerne hvert andet år gennemfører en kortlægningsundersøgelse, hvor der også er fokus på trivsel.

**Fredericia
Kommune**

HVAD FORSTÅR VI VED TRIVSEL?

I Distrikt Erritsø ses trivsel som en forudsætning for læring og positiv udvikling:

- Børn og unges trivsel fremmes ved anerkendelse, gensidig respekt og en oplevelse af fællesskaber
- Børn og unge trives i sunde relationer og med succesfulde oplevelser
- Børn og unge møder nærværende voksne, der skaber anerkendende relationer
- De voksne skaber grundlag for, at børn og unge bliver i stand til at løse konflikter konstruktivt

HVAD FORSTÅR VI VED DRILLERI?

Almindeligt drilleri er ofte af spontan karakter og kærligt ment. Er man i et trygt miljø, kan drilleri være en almindelig del af et hyggeligt fællesskab.

Nudansk Ordbog definerer dét at drille som:

Bevidst at genere nogen ved at lave sjov med vedkommende eller komme med let hånende bemærkninger.

Det er ikke sikkert, at dén, der bliver drillet også synes, at det er sjovt. For nogle børn betyder drilleri ikke så meget, mens andre bliver en smule eller meget kede af det.

Drilleri bør foregå i en god tone og det skal respekteres, hvis den, der bliver drillet, siger fra.

**Fredericia
Kommune**

HVAD FORSTÅR VI VED GROFT DRILLERI?

Groft drilleri defineres på samme måde som mobning, hvor en person udsættes for negative handlinger, men det drejer sig om et enkeltstående tilfælde.

HVAD FORSTÅR VI VED KONFLIKTER?

Konflikter opstår, når personer eller grupper er uenige. I skolen konfronteres alle børn og unge naturligt med krav om samspil og samarbejde med andre mennesker, som de ikke nødvendigvis har valgt at være sammen med. Her skal de udvikle sig selv og fællesskabet, men det kan også føre til konflikter.

Blandt børn ses det tit, at konflikter udvikler sig fra verbale til korporlige handlinger. *Der er ikke tale om mobning, når to fysisk eller psykisk lige stærke personer er involveret i en konflikt, skændes eller slås (Professor i psykologi Dan Olweus).*

HVAD FORSTÅR VI VED MOBNING?

Mobning er, når en person gentagne gange bliver udsat for negative handlinger fra én eller flere personer. Den normale balance er forrykket med ringe mulighed for den mobbede for at forsvare sig.

Mobning er en gruppes systematiske forfølgelse eller udelukkelse af en enkelt person, på et sted, hvor denne person er "tvunget" til at være - Helle Rabøl Hansen, grundbog mod mobning, 2005

Mobning er ikke udtryk for en konflikt, men derimod et overgreb, hvor der foruden offer og mobber ofte er en gruppe aktive og passive medløbere med en væsentlig rolle. Overgrebet har karakter af en nedbrydning af de sociale normer og indbyrdes relationer, der fører til en ekskluderende adfærd.

**Fredericia
Kommune**

Mobning kan foregå på mange niveauer, herunder:

- Udelukkelse fra fællesskabet
- Forfølgelse
- Fysisk, gentagen vold
- Latterliggørelse, ydmygelse, hån og nedgørelse af person

Mobning er resultatet af en uhensigtsmæssig gruppedynamik. Mobning opstår især i grupper, hvor det sociale klima er kendetegnet af manglende fællesskabsfølelse, og hvor negativt ladede værdier er normsættende. Mobning skyldes lav tolerance i gruppen og kendetegnes ved en meget snæver opfattelse af, hvad der er "det rigtige og det forkerte" i gruppen – ex. tøj, udseende, fritidsinteresser osv.

Nyere forskning peger på, at aktivering af tilskuerne er en af de vigtigste resurser i kampen mod mobning. Manglende indgriben fra omgivelserne fungerer som en accept og legitimering af mobningen.

Mobning handler ikke om problembørn, men problemer i børne-/ungefællesskaber.

Årsagerne til mobning kan være mange, og det er ikke altid, at mobning er en bevidst handling.

HVAD FORSTÅR VI VED DIGITAL MOBNING?

Begrebet digital mobning dækker over krænkende, nedværdigende eller ekskluderende handlinger, som børn og unge udsættes for gennem sociale medier.

Se desuden skolens strategi for digital dannelse.

**Fredericia
Kommune**

FOREBYGGENDE INDSATS – EN ANTIMOBBESTRATEGI

På Erritsø Fællesskole accepterer vi ikke mobning. Men vi er bevidste om og forberedte på, at mobning kan forekomme. Vi griber hurtigt ind, hvis vi konstaterer mobning.

Dette gør vi på Erritsø Fællesskole:

- Vi har fokus på klassens trivsel gennem hele skoleforløbet
- Lærere og pædagoger sætter løbende fokus på trivsel og fællesskab
- Alle klasser har klasseregler med fokus på positive forventninger og fællesskab med plads for alle
- Trivsel og digital trivsel er på dagsordenen på forældremøder
- Der er legepatruljer på basisskolerne, hvor ældre elever leger med yngre
- Alle klasser på basisskolerne har en venskabsklasse
- Der er et stærkt AKT-team (Adfærds-, Kontakt-, Trivselslærer eller pædagog), der hjælper elever og lærere med at skabe trivsel
- Alle arbejder med skolens Sociale Årsplan
- Vi arbejder med fællesskaber på tværs i skolen (bl.a. morgensang, fælles emneuger, fælles blok dage, årlig trivselsdag)

**Fredericia
Kommune**

FOREBYGGENDE INDSATS – ELEVENES ROLLE

Vi arbejder frem imod, at eleven kan genkende følgende:

TOLERANCE: At kunne acceptere og se forskelligheder som en styrke og behandle hinanden ligeværdigt

RESPEKT: At acceptere og tage hensyn til alle børn i gruppen, at være en god kammerat over for alle og at rumme andres væremåde

OMSORG: At udvise interesse, medfølelse, bekymring og hjælpsomhed over for alle børn

MOD: At turde sige fra og markere egne grænser, at være modig og en god kammerat, der reagerer på uretfærdighed.

Skolen forventer desuden, at alle elever følger skolens regler og anvisninger fra personalet.

FOREBYGGENDE INDSATS – LÆRERNES OG PÆDAGOGERNES ROLLE

Lærerne og pædagogerne møder barnet med positivitet, tydelighed og engagement.

Vi tager udgangspunkt i:

Skolens værdier: Tryghed og trivsel ▪ Fællesskab ▪ Anerkendelse ▪ Begejstring og motivation ▪ Dannelse ▪ Høj faglighed

Skolens børnesyn: Børn gør det rigtige, hvis de kan ▪ Børn trives i sunde relationer og med succesfulde oplevelser ▪ Børns læring og udvikling finder sted gennem aktiv deltagelse i skolens fællesskaber ▪ Børns forskellighed er en berigelse for læring

Fredericia
Kommune

Lærerne og pædagogerne har fokus på klassens sociale liv og laver forebyggende aktiviteter. Der arbejdes målrettet med at skabe gode relationer, tryghed og anerkendelse. Dette sker både i den daglige undervisning og i fritidstilbuddet, samt ved særlige lejligheder som hygge, ture, aktivitetsdage, klassemøder, elevsamtaler og anvendelse af andre pædagogiske værktøjer, herunder Den Sociale Årsplan (se link bagest i strategien), til fremme af rummeligheden og accepten af hvert enkelt barn.

Der arbejdes med at skabe gode fællesskaber. De voksne sætter sammen med klassen fokus på de positive handlinger, sproget i klassen – sådan taler vi sammen – de gode aktiviteter, der styrker fællesskabet i undervisningen, i pauserne og i fritiden. I hver klasse laves klasseregler, som er synlige.

Børn har behov for at lære, hvordan man kan løse en konflikt, hvordan man kan tale uden at såre, hvordan man bruger de sociale medier osv.

De voksne anvender aldersrelevant materiale (samlet i Den Sociale Årsplan) til klassens arbejde med trivsel.

De voksne kan få hjælp og rådgivning hos skolens AKT-team (Adfærd, Kontakt, Trivsel) i kompetencecentret samt hos det kommunale CPU.

Hvert år gennemføres Den Nationale Trivselsmåling af alle elever. Lærerne og pædagogerne på årgangen bruger resultatet til at se på, hvad der er behov for på den pågældende årgang. Klassetrivsel.dk kan anvendes som supplement til trivselsundersøgelsen.

Erritsø Fællesskole er en Red Barnet Ambassadørskole. Det betyder, at eleverne i skoleforløbet arbejder med børns rettigheder. Det betyder også, at hele skolen hvert år omkring d. 20. november er med til at fejre FN's Børnerettighedsdag, ved at arbejde med trivsel og børns rettigheder den dag.

**Fredericia
Kommune**

FOREBYGGENDE INDSATS – FORÆLDRENES ROLLE

Forældrene i en klasse spiller en meget stor rolle for klassens fællesskab og trivsel.

Vi sikrer et godt skolehjemssamarbejde og forældreinvolvering når:

- Der er et klasseråd i hver klasse, der bl.a. arrangerer samvær for børn og forældre
- Forældrene deltager og bidrager i fællesskabet – det smitter altid af på børnene
- Der er fælles leveregler for klassen – og forældrene bakker op om dem
- Der aftales fælles regler for, hvordan man holder fødselsdage
- Forældrene er opmærksomme på, om en klassekammerat har behov for en legeaftale
- Der laves legeaftaler – og ikke altid med de samme
- Forældrene bakker om ex. legegrupper i de klasser, der har glæde af det
- Forældrene holder den gode tone
- Forældrene bakker op om arrangementer, ex. forældremøder og sociale arrangementer
- Skolebestyrelsen er synlig for forældrene

Råd til forældre omkring god trivsel og forebyggelse af mobning

I forebyggelse af mobning er det meget vigtigt, at man i hjemmet taler pænt om skolen, klassekammeraterne og andre forældre i barnets påhør. Børn lærer de gode vaner, når I som forældre med sprog og handling viser dem, hvordan rummeligheden og tolerancen udspiller sig i fællesskabet.

Med andre ord: børn gør, hvad de har lært. Deres adfærd er præget af de rollemodeller, som de spejler sig i. Mange mobbekonsulenter siger, at mobning oftest begynder hjemme ved spisebordet. Negative ord om barnets kammerater eller medarbejdere på skolen forplanter sig let til modvilje mod bestemte kammerater eller voksne.

**Fredericia
Kommune**

Giv dit barn opmuntring til at indgå legeaftaler på kryds og tværs i børnegruppen. Det er en god erfaring for dit barn at få mange forskellige legeoplevelser med forskellige børn. Samtidig sikrer det, at alle børn i klassen får legeaftaler. Sæt spot på "usynlige" klassekammerater, børn der aldrig nævnes, aldrig er med hjemme osv.

"Usynlige" kammerater kan være isolerede mobbede børn, som trænger til at blive budt ind i lege og aftaler. Børn, der er i klemme i børnegruppen, har brug for en håndsækning fra et andet barn. Vær åben og positiv, når andre forældre fortæller om deres barns problemer. Det er svært at stille sig op på et forældremøde og fortælle, at ens barn er alene og har brug for legeaftaler og venskaber, føler sig ensom. Det er lettere, hvis andre forældre er positive og lyttende.

Hvis dit barn har et problem med en klassekammerat, så hjælp dit barn med at løse konflikten. Ofte kan en konflikt være et udtryk for forskellige synspunkter. Kontakt kammeratens forældre, hvis dit barn ikke kan løse konflikten med din hjælp alene. Om nødvendigt, så kontakt klassens lærere og pædagoger.

INDGRIBENDE INDSATS – EN FÆLLES OPGAVER

Vi griber altid ind, hvis der er mistro eller mobning i en klasse. Alle voksne skal tage problemet op, hvis der viser sig tegn på mobning eller mistro. Børnene opfordres ligeledes til at gå til en voksen, hvis de oplever eller ser mobning. Den, der oplever, ser eller føler mobningen foregå, kontakter kontaktlæreren, pædagogen eller AKT-teamet.

Skulle der opstå mobning, ønsker Erritsø Fællesskole at løse dette i et samarbejde mellem klassens lærere/pædagoger, elever og forældre. Lærere/pædagoger tager initiativet til at dette sker.

Mobning takles bedst ved at skabe gode fællesskaber. Både den mobbede, mobberen og de øvrige elever skal kunne gå ud af konflikten med værdighed i behold. Det er ikke dig, der er noget galt med, men det er handlingen, der er forkert.

**Fredericia
Kommune**

Skolen reagerer altid, hvis der opstår mobning. Skolen skelner mellem initiativer der er kortvarige og initiativer der imødegår det bagvedliggende problem. Der kan være indsatser på forskellige niveauer. Nogle ting vil kunne klares af klasseteamet, mens andre tilfælde vil involvere AKT-teamet og ledelsen. Teamet kan søge vejledning hos skolens AKT-team, resursecentret eller hos de kommunale samarbejdspartnere.

Vurderes forløbet at blive af længere karakter, skal der udarbejdes en handleplan sammen med de involverede parter. Det er teamet og AKT-læreren, der sætter processen i gang.

Hvad gør klasseteamet og/eller AKT-teamet:

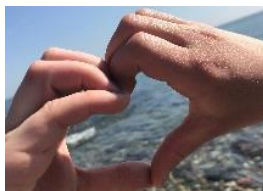
- Teamet laver en analyse af problemet, en planlægning af den nødvendige indsats, samt en evaluering/opfølgning på indsatsen
- Der samarbejdes med forældrene, som også orienteres og inddrages løbende
- Der tages samtaler med de elever der har mobbet og bliver mobbet
- AKT inddrages. AKT har redskaber til at sikre, at de indsatser, der arbejdes med, har størst mulighed for succes
- Ledelsen kan evt. inddrages. Det kan være ledelsens rolle at sikre, at alle parter deltager aktivt og positivt i samarbejdet med at løse udfordringen

Hvis ovenstående handlinger ikke løser problemet, indkalder kontaktlæreren til et møde, hvor alle betydende voksne omkring barnet (den mobbede eller mobberen) mødes til en drøftelse af situationen.

Klassens lærere og pædagoger følger udviklingen til problemet er løst – og holder forældre og ledelse orienterede. Forældrene kan få sparring hos AKT-læreren eller kontaktlæreren.

Skolens pædagogiske personale opfordrer som udgangspunkt forældre til at tage kontakt til hinanden, hvis der opstår problemer mellem børnene. Hvis forældrene kan tage dialogen i en god tone, så er dette ofte en rigtig vej til at stoppe de negative handlinger.

Forældrenes rolle i den indgribende indsats er at indgå åbent og konstruktivt i problemløsningen.

**Fredericia
Kommune**

HVORDAN OPDAGER MAN MOBNING?

Det kan være svært at opdage mobning, da det kan ske i det skjulte og på "usynlige" måder. Det barn, der bliver mobbet, vil ændre adfærd. Hvis man har mistanke om mobning, skal man altid kontakte barnets kontaktlærer.

Her følger en liste over mulige advarselssignaler, som kan fortælle, at noget er galt. Det behøver ikke at betyde mobning, men det er tegn, vi som voksne må reagere på, når et barn/en ung udviser et eller flere følgende personlighedsændringer over tid.

Barnet/den unge:

- Får en kortere lunte, bliver mere aggressiv
- Får fysiske symptomer, som ondt i maven, hovedet mm.
- Bliver fagligt dårligere
- Isolerer sig
- Bliver gråd-labil
- Får lavere selvværd og et negativt syn på sig selv
- Bliver hård/tillukket
- Kommer hjem med ødelagte ting, tøj, bøger mv.
- Vil ikke i skole – generelt eller på bestemte tidspunkter
- Er bange for at gå i skole – plager om at blive kørt eller vælger ulogisk skolevej
- Klæber sig til en voksen og vil ikke ud i frikvartererne
- Får blå mærker, skrammer
- Holder op med at tage venner med hjem
- Har ingen venner i fritiden (ensomhed er mobningens tvilling)
- Har en urolig nattesøvn med mareridt og gråd
- Er afmægtig og opgivende

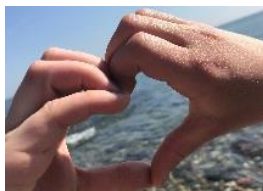
HVIS DIT BARN BLIVER MOBBET

Hvis man som forældre får mistanke om, at ens barn bliver mobbet, er det vigtigste, man kan gøre, at vise forståelse og støtte barnet. Lyt til barnets beskrivelse af oplevelsen og giv det troen på, at man sammen kan løse problemet.

De voksne på skolen samt de implicerede forældre skal kontaktes. Det er vigtigt, at man som forældre fokuserer på at søge en løsning og beder om hjælp.

Sådan kan man hjælpe sit barn:

- Sig aldrig "du skal bare lade som ingenting" – det er præcis det, ens barn ikke kan
- Styrk barnets selvværd med værdsættelse og nærvær
- Lad være med at blive gal eller aggressiv på de andre børn – det hjælper ikke ens eget barn
- Lyt til barnets fortælling og spørg ind til den, så dit barn får "læstet det hele af"
- Vær opmærksom på, at der altid er to sider af samme sag
- Sørg for at barnet får mulighed for at udvikle en stærk fornemmelse for sig selv – fx gennem fysisk aktiviteter, fritidsinteresser og skolen. Et meget forsigtig, nervøst og usikkert barn er let offer for mobning
- Der skal laves holdbare løsninger, og det kræver fortløbende fokus
- Hvis ens barn bliver mobbet, skal man tage det alvorligt. Slå det aldrig hen som uskyldige drillerier og råd aldrig barnet til at lade som ingenting
- Man skal forholde sig lyttende, undersøgende og tålmodigt i samtalen med det mobbede barn
- Prøv at forhindre, at barnet begynder at tro på det, der mobbes med

HVIS DIT BARN MOBBER

His man opdager, at ens barn mobber andre børn, bør man undgå at påføre ens barn skyldfølelse. Man bør i stedet forsøge at få barnet til at føle sig ansvarlig – også for en løsning. Det er vigtigt at fokusere på mobningen (handlingen), ikke på barnet. Det er ikke barnet, der er problemet. Det er selve mobningen, der er uacceptabel. Kontaktlæreren/pædagogen samt de implicerede forældre skal kontaktes. Det er vigtigt, at forældrene fokuserer på at søge en løsning og beder om hjælp.

Råd til forældre med børn, der mobber:

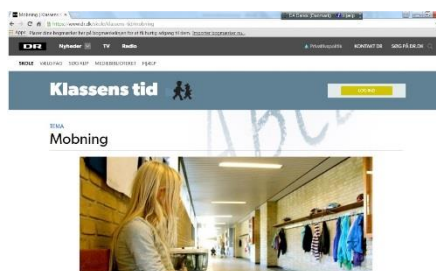
- Man bør være bevidst om sin egen adfærd: Taler man fx ofte dårligt eller nedsættende om andre i barnets påhør?
- Man bør opdrage sit barn hverken for eftergivende eller for autoritært. Begge opdragelsesformer kan bidrage til aggressiv adfærd eller manglende evne til at sætte sig i andres sted
- Man bør tale med sit barn om det sociale miljø i klassen. Der er mange måder at opfordre ens barn til socialt medansvar
- Man bør tydeligt og bestemt forklare, at mobning ikke er acceptabelt og prøve at få en snak i gang med barnet om, hvilke positive handlinger og ting, barnet i stedet skal gøre.
- Fokuser på positive adfærdsændringer

LÆS MERE

www.dcum.dk

www.dr.dk/skole/klassens-tid/mobning

www.friformobberi.dk

www.bornsvilkår.dk

www.bornetelefonen.dk

[Erritsø Fællesskoles pædagogiske principper](#)

[Link til klagevejledning](#)

Tak for inspiration og lån af afsnit til Bakkegårdsskolen, Århus.

Fredericia
Kommune

